

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی مسائل نیروی انسانی در صنعت

Investigation of Human Resources Issues in Industry

دوره: کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی

دکتر سید محمد مقیمی - استاد دانشگاه تهران

هدف کلی درس:

این درس با هدف افزایش توانایی تجزیه و تحلیل دانشجویان رشته مدیریت صنعتی در مقطع کارشناسی ارشد با روشهای تحلیل مسائل در قالب روشهای علمی و همچنین افزایش قدرت تجزیه و تحلیل و درک مسائل نیروی انسانی در صنعت ایران با توجه به پشتوانه‌های نظری در حوزه مدیریت منابع انسانی در رشته مدیریت صنعتی طراحی گردیده است تا بتوان با برقراری ارتباط بین مسائل واقعی سازمانهای صنعتی ایران و تئوری‌های مدیریتی در یک فضای آموزشی، ضمن ریشه‌یابی مسائل و ارائه راهکارهای علمی، امکان آزمون نظریات در عمل را فراهم نمود.

اهداف رفتاری:

انتظار می‌رود که دانشجویان با مباحث مختلف نیروی انسانی در صنعت که ذیلاً به آنها اشاره می‌گردد، آشنا گردیده و مهارتهای لازم را در تحلیل این مسائل و ارائه راهکارهای علمی با عنایت به تئوری‌های مربوطه بدست آورند:

- آشنایی با روشهای تحلیل مسائل نیروی انسانی در سازمانهای صنعتی و فرایند حل این مسائل
- تجزیه و تحلیل نگرشهای حاکم بر مدیران صنعتی کشور در مدیریت منابع انسانی
- تجزیه و تحلیل ماهیت روابط کارگر - کارفرما به منظور تغییر موضع از روابط صنعتی به روابط کار در صنعت کشور
- بررسی تئوری‌های روابط صنعتی (از تئوری همزیستی تا تئوری پست مدرنیسم) با تاکید بر نحوه تعامل مدیریت با کارکنان در سازمانهای صنعتی
- مدیریت تعارض و استرس در محیط کار در راستای بهبود کارآیی کارکنان
- ارزیابی وضعیت مهندسی عوامل انسانی (ارگونومی) در سازمانهای صنعتی
- بررسی نقش دولت در تنظیم روابط کارکنان و مدیریت سازمانها از طریق قوانین و مقررات در صنعت ایران
- تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف قوانین و مقررات مرتبط با منابع انسانی در بخش صنعتی ایران
 - تجزیه و تحلیل قانون کار و تامین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران
 - بررسی قانون شوراهاى اسلامى کار

- بررسی قانون بیکاری و اقدامات مربوط به آن
- وضعیت بهداشت روانی و کیفیت زندگی کاری کارکنان محیط کار و راهکارهای بهبود امور بهداشتی، روانی، ایمنی و رفاهی در واحدهای صنعتی
- عدالت سازمانی و چگونگی برقراری روابط عادلانه میان کارکنان یا کارگران با سازمان
 - انواع تبعیض و روندهای تاریخی در نگرش به بی عدالتی
 - عوامل اقتصادی - ساختاری تاثیر گذار بر تبعیض
 - رویکردهای قانونی به عدالت و فرصت های برابر و عادلانه
 - عدالت در روابط فرد و سازمان از دیدگاه اسلام
- بررسی وضعیت جبران خدمات کارکنان و روشهای مربوط به پرداختهای انگیزشی در واحدهای صنعتی
 - بررسی استراتژی های توانمند سازی کارکنان در واحدهای صنعتی
 - روشهای توسعه سرمایه فکری به منظور ارتقای بهره وری صنعت
 - چگونگی تبدیل نیروی انسانی به کارگران دانشی در فضای کسب و کارهای صنعتی
 - عوامل مؤثر بر افزایش بهره وری نیروی انسانی و حرکت در مسیر تعالی سازمانی
 - ارزیابی مراحل استخدامی و روشهای بکارگیری نیروی انسانی در صنعت
 - بررسی شیوه های ارزیابی عملکرد مدیران و کارکنان در واحدهای صنعتی
 - توسعه منابع انسانی از طریق برنامه های آموزشی و اثرات آن بر توسعه صنایع
 - بررسی میزان اثربخشی آموزش کارکنان در صنعت و ارائه راهکارهای کاربردی
 - کارکردها و جایگاه سازمان بین المللی کار (ILO) در حل مسائل نیروی کار در کشورها
 - نقش اتحادیه ها در روابط فرد و سازمان و تحلیلی از وضعیت اتحادیه ها در ایران
 - مسائل مربوط به مذاکرات و چانه زنی دست جمعی در ایران
 - رویکرد تطبیقی به موضوعات نیروی کار در کشورهای مختلف
 - عوامل محیطی مؤثر در توسعه منابع انسانی در سازمانهای صنعتی
 - عوامل نهادی شامل: سیاست، حکومت، قوانین کار، موسسات اجتماعی و
 - عوامل اقتصادی شامل: ساختار اقتصادی، ساختار نیروی کار، عرضه و تقاضای نیروی کار
 - عوامل فناوری شامل: مکانیزاسیون، فناوری اطلاعات، دولت الکترونیک و
 - عناصر فرهنگ کار و تحلیلی بر وضعیت فرهنگ کار در ایران
- تجزیه و تحلیل ارزشها و اخلاقیات و تاثیرات آن در روابط صنعتی در واحدهای صنعتی
 - ماهیت ارزشها و اخلاقیات و نقش آنها در درک تغییرات روابط کار
 - ارزشهای غالب در محیط کار
 - مقایسه اخلاق کار در مکاتب مختلف با مکتب الهام بخش اسلام
- ارزیابی دموکراسی صنعتی و بهره وری عملکرد منابع انسانی در صنایع ایران با استفاده از تئوری مشارکت و درگیری کارکنان (EPI)

- تجزیه و تحلیل برخی قضایای واقعی مرتبط با مسائل نیروی کار در حوزه مدیریت صنعتی ایران
- نقش نیروی انسانی در جذب ، راهبری و توسعه تکنولوژی در صنایع
- مدیریت منابع انسانی در شرکت های کوچک و متوسط در راستای پرورش کارآفرینان صنعتی

تکالیف

۱. با توجه به موضوعات و محورهای مورد بحث در هر جلسه، برخی مفاهیم کلیدی انتخاب می گردد و دانشجویان باید ضمن کسب آمادگی از طریق مطالعه جزوات و کتب فارسی و انگلیسی معرفی شده، در مباحث کلاس مشارکت فعال داشته باشند.
۲. در هر جلسه یکی از گروهها، حداقل یک قضیه (Case) یا موضوع (Issue) در خصوص مسائل نیروی انسانی در صنعت را در قالب مدل تحلیلی مورد بحث و بررسی قرار خواهد داد، به گونه ای که ضمن مطالعه مباحث تئوریک موضوع مورد نظر ، به تجزیه و تحلیل آن پرداخته و با ریشه‌یابی مسائل و مشکلات، راهکارهای علمی مرتبط را مورد بررسی قرار داده و مجموعه مباحث گروهی خود را در قالب اسلاید تنظیم نموده و به مدت 30 دقیقه در کلاس ارائه نمایند (ارائه های گروهها بایستی با استفاده از اسلاید های نرم افزار پاورپوینت باشد). سایر دانشجویان نیز بایستی ضمن مطالعه پشتوانه‌های تئوریک قضایا، نکات مربوطه را تنظیم و در هنگام جلسات جوشش فکری (Brain Storming) که در کلاس تشکیل می‌شود، مشارکت فعال داشته باشند. هر گروه موظف است چکیده ای از گزارش خود را در قالب حداکثر ده صفحه تنظیم نموده و قبل از ارائه در کلاس توزیع نماید.
۳. هر دانشجو ضمن انتخاب یک مورد (case) یا قضیه ای واقعی در حوزه مسائل نیروی انسانی در صنعت و مرتبط با اهداف رفتاری درس ، بایستی مطابق با قواعد علمی مورد کاوی، به بررسی آن در کلاس بپردازد.

نحوه ارزیابی

۱. انجام مطالعات در قالب گروه انتخابی و ارائه نتایج مطالعات در کلاس (۴ نمره)
۲. مشارکت فعالانه در مباحث مطروحه در کلاس (۳ نمره)
۳. تجزیه و تحلیل موارد خاص (Case Study) از مسائل نیروی انسانی در صنعت (۱ نمره)
۴. آزمون از مطالب کتب، جزوات و چکیده گزارشات (۱۲ نمره)

منابع اصلی درسی:

۱. جزوه تکثیر شده از منابع انگلیسی و فارسی مرتبط با موضوعات بیان شده در اهداف رفتاری
۲. مقالات اینترنتی دریافتی از سایت ها و مجلات علمی معتبر دنیا
3. Hollinshead Graham and Nicholls Peter and Tailby Stephanie (1999), *employee relations*, London: Prentice – Hall Inc.
4. Muniramappa C.M and Shankaraian A. and Pantulu Kamaraju (1992), *personnel management and industrial relations*, Delhi: Excel publications.
5. Pylee M.V and George Simon (1997), *industrial relations and personnel management*, New Delhi: Vikas Publishing House PVT ltd.
6. Bennett Roger (1997), *employee relations*, London: Financial Times.